

3. [REDACTED] priznáva finančné zadost'učinenie v sume 2 200 € (slovom dvetisícdvesto eur), ktoré je Okresný súd Bratislava I povinný zaplatiť jej do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Okresný súd Bratislava I je povinný uhradiť [REDACTED] trovy právneho zastúpenia v sume 303,16 € (slovom tristotri eur a šesťnásť centov) na účet jej právneho zástupcu JUDr. Martina Klačanského, Cesta na Kamzík 17, Bratislava, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 8/2017-10 z 10. januára 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDACTED] [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2000 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že v napadnutom konaní vedenom pred okresným súdom, v ktorom je sťažovateľka v procesnej pozícii žalobcu „o zrušenie a vysporiadanie podielového spoluvlastníctva“, dochádza k zbytočným priet'ahom. Poukázala na to, že žaloba bola podaná na okresnom súde 30. októbra 2000, napadnuté konanie teda trvá takmer 16 rokov a okresný súd doteraz nevydal rozhodnutie vo veci samej. Sťažovateľka tiež uviedla, že „Z celkového... trvania sporu možno za špecifické považovať jedine obdobie od

17.01.2006 do 23.01.2007, kedy sa strany sporu na výzvu súdu pokúsili o dosiahnutie mimosúdnej dohody. Odhliadnuc od uvedeného časového výseku v rámci trvania sporu je nesporné, že v súvislosti s predmetným konaním dochádzalo a v súčasnosti stále dochádza zo strany Okresného súdu Bratislava I k nehospodárnemu vedeniu konania spôsobujúcemu značné prieťahy v konaní.“. V súvislosti s nehospodárnym vedením konania sťažovateľka poukázala najmä na neodôvodnené časové odstupy v súvislosti so zabezpečením znaleckého dokazovania a zdôraznila, že od podania žaloby po faktické ustanovenie znalca uplynulo viac ako 12 rokov a 4 mesiace.

Sťažovateľka tiež uviedla, že „Napriek skutočnosti, že Okresný súd Bratislava I v súčasnosti už približne 2 roky a 8 mesiacov disponuje vyžiadaným znaleckým posudkom - jednoznačne preukazujúcim faktickú možnosť rozdelenia nehnuteľnosti na jednotlivé byty, nevykonal porušovateľ základného práva de facto jediný úkon priamo smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej, resp. aspoň k základu uplatneného nároku.“.

Sťažovateľka podala predsedníčke okresného súdu na prieťahy v konaní sťažnosť datovanú 8. februára 2016, ktorú predsedníčka okresného súdu vyhodnotila ako dôvodnú a napadnuté konanie bolo zaradené do režimu jej sledovania pre účely zabránenia vzniku ďalších prieťahov. Sťažovateľka však vytkla, že od zaradenia predmetného konania do režimu sledovania uplynulo už viac ako 5 mesiacov, pričom okresný súd nevykonal jediný úkon vo veci samej.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že okresný súd v napadnutom konaní porušil jej základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, aby prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prieťahov a zaplatiť sťažovateľke finančné zadosťučinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov konania.

Na výzvu ústavného súdu sa podaním sp. zn. Spr. 3093/2017 z 28. februára 2017 doručeným ústavnému súdu 6. marca 2017 vyjadril k sťažnosti podpredseda okresného súdu, v ktorom uviedol chronologický prehľad jednotlivých úkonov okresného súdu a zároveň konštatoval:

„Po preštudovaní spisového materiálu mám zato, že v predmetnom konaní... ide o skutkovo a o právne zložitú vec, čo vyplýva aj z tvrdenia zákonnej sudkyne, pričom k rozhodnutiu vo veci je potrebné aj znalecké dokazovanie...

Sťažnosť v súvislosti s namietanými prietahmi v konaní bola tunajším súdom riešená už pod Spr. 2039/2016, pričom táto bola vyhodnotená, s prihliadnutím na celkovú dĺžku konania ako dôvodná, s uvedením stavu veci naposledy ku dňu 17.02.2016 (t. j. ku dňu, kedy bol vo veci vytyčený termín pojednávania na deň 05.05.2016). Prietahy v konaní boli zákonnej sudkyňi vytknuté a vec bola zaradená do režimu sledovania veci predsedom tunajšieho súdu za účelom zabránenia ďalších prietahov v konaní.

Z prehľadu jednotlivých úkonov a z obsahu predmetného spisového materiálu je možné konštatovať nečinnosť Okresného súdu Bratislava I v konaní sp. zn. 9 C 176/2000, a to v období od 05.02.2001 do 16.04.2002, v období od 10.03.2004 do 05.01.2005, v období od 02.04.2009 do 15.02.2010, v období od 27.05.2010 do 15.03.2013, avšak mám za to, že s výnimkou týchto období súd vo veci koná priebežne...

S prihliadnutím na celkovú dĺžku predmetného súdneho konania, je možné konštatovať isté prietahy, avšak dávam do pozornosti doterajší priebeh celého súdneho konania, a to, že tunajší súd musel rozhodovať o viacerých procesných úkonoch a úkonoch strán sporu (napríklad o návrhu na zmenu žaloby, o prerušení konania, o zámene na strane žalovaného v III. rade, o nariadení znaleckého dokazovania, o priznaní znaleckej odmeny, o návrhoch na vydanie neodkladného opatrenia, proti ktorým boli následne podávané riadne opravné prostriedky (napríklad odvolanie proti uzneseniu na vydanie neodkladného opatrenia, odvolanie proti uzneseniu o priznaní znaleckej odmeny)).

Vzhľadom na vyššie popísané skutočnosti a prehľad jednotlivých úkonov poukazujem na tú skutočnosť, že k postupu súdu v konaní sp. zn. 9 C 176/2000 bránili aj procesné prekážky spočívajúce v neustále sa meniacom okruhu strán sporu. Isté prietahy možno konštatovať aj na strane sťažovateľky, a to v súvislosti so zaplatením súdneho poplatku za podanú žalobu až po štyroch rokoch od podania žaloby, ako aj jej neúčastami na pojednávaniach (napríklad súd odročil pojednávanie nariadené na deň 11.12.2007 z dôvodu neprítomnosti sťažovateľky bez predchádzajúceho ospravedlnenia a nariadené na deň 17.01.2008 z osobných dôvodov sťažovateľky, ktorá svoju neprítomnosť na pojednávaní vopred ospravedlnila). Rovnako poukazujem aj na to, že dňa 13.03.2008 sa

sťažovateľka vôbec prvý raz od začatia konania dostavila na pojednávanie konané pred Okresným súdom Bratislava I pod sp. zn. 9 C 176/2000. K predĺženiu konania... prispela aj skutočnosť, že súd odročil pojednávanie nariadené na deň 17.01.2006 na neurčito z dôvodu, že sťažovateľka a žalovaní v I. až VI. rade zhodne navrhli prerušenie konania. Konanie sp. zn. 9 C 176/2000 bolo prerušené v období od 17.01.2006 do 26.01.2007. Dňa 05.05.2016 súd odročil pojednávanie nariadené na deň 05.05.2016 na neurčito z dôvodu procesných návrhov tak zo strany sťažovateľky, ako aj žalovaných. Keďže rozhodnutie súdu závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba odborné znalosti, súd nariadil vo veci sp. zn. 9 C 176/2000 znalecké dokazovanie, ktoré tiež významnou mierou prispelo k predĺženiu konania.

Uvádzam, že tohto času zákonná sudkyňa vo veci priebežne koná, bez zbytočných prieťahov, jej činnosť smeruje k rozhodnutiu vo veci, nakoľko ďalší termín pojednávania je určený na deň 25.05.2017...“

K predmetnému vyjadreniu bolo priložené aj vyjadrenie zákonnej sudkyne z 15. februára 2017, v ktorom popísala doterajší priebeh napadnutého konania a zároveň uviedla:

„... mám za to, že postupu súdu počas celého konania bránili procesné prekážky spočívajúce v neustále sa meniacom okruhu účastníkov konania v dôsledku univerzálnej a singulárnej sukcesie, ako aj rôznych procesných návrhov účastníkov konania. K prieťahom významne prispela samotná sťažovateľka, ktorá zaplatila súdny poplatok za návrh až dňa 29.4.2004, t.j. po štyroch rokoch od podania žaloby. Taktiež zavinila prieťahy v konaní svojou nečinnosťou, keď na pojednávanie vytýčené na termín 17.1.2006 sa nedostavila. Pojednávanie bolo súdom odročené na neurčito a žalobkyňa bola vyzvaná, aby oznámila súdu, či na podanej žalobe trvá. Písomným podaním zo dňa 6.2.2006 doručeným súdu dňa 8.2.2006 oznámila žalobkyňa súdu, že na podanej žalobe trvá a zároveň navrhla zhodne s ostatnými účastníkmi konania prerušenie konania v predmetnej veci podľa § 110 O.s.p. Uznesením zo dňa 30.5.2006 súd konanie prerušil. Na pojednávanie konané dňa 11.12.2007 sa žalobkyňa napriek riadnemu predvolaniu opakovane nedostavila. Pojednávanie bolo odročené z dôvodu jej neprítomnosti s tým, že bude opätovne volaná na termín pojednávania 17.1.2008. Písomným podaním zo dňa 4.1.2008 doručeným súdu dňa

9.1.2008 žalobkyňa svoju neprítomnosť na pojednávaní 17.1.2008 ospravedlnila z dôvodu, že jej právny zástupca sa v tom čase nachádza mimo územia Slovenskej republiky, žiadala zmenu termínu pojednávania. Z dôvodov na strane žalobkyne bolo aj pojednávanie dňa 17.1.2008 odročené na termín 13.3.2008. Dňa 13.3.2008 sa žalobkyňa vôbec prvý raz od začatia konania dostavila na pojednávanie konané pred Okresným súdom Bratislava I. Som toho názoru, že sa jedná o skutkovo a právne zložitý spor, pričom k rozhodnutiu vo veci je potrebné znalecké dokazovanie, ktoré taktiež významnou mierou konanie predĺžilo.“

Predsedníčka okresného súdu podaním z 12. apríla 2017 vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej sťažnosti v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

K vyjadreniu podpredsedu okresného súdu zaujal na základe výzvy ústavného súdu stanovisko aj právny zástupca sťažovateľky. Tento vo svojom podaní doručenom ústavnému súdu 30. marca 2017 uviedol vo vzťahu k argumentu okresného súdu a zákonnej sudkyne týkajúcejmu sa skutkovej a právnej zložitosti veci, že „*Skutočnosť, že rozhodnutie v predmetnej veci závisí od záverov znaleckého dokazovania... nie je ukazovateľom jej zložitosti, ale úplne štandardným atribútom tohto druhu konania.*“. Podľa neho napadnuté konanie „*nie je možné považovať za právne ani skutkovo zložené, a to najmä vzhľadom na nespornosť následnosti jednotlivých procesných úkonov, ktoré zákonnému sudcovi v súvislosti s predmetným konaním (a to fakticky bez priestoru na odklon a právnu polemiu) vyplývajú priamo zo zákona*“.

Vo vzťahu k tvrdeniam o prieťahoch v konaní spôsobených sťažovateľkou, ktoré sa týkajú zaplata s súdneho poplatku za žalobu až v roku 2004 a jej prvej osobnej účasti na pojednávaní až v roku 2008, sťažovateľka prostredníctvom právneho zástupcu uviedla:

„... dňa 27.11.2000 bol navrhovateľ za účelom špecifikácie hodnoty súdneho poplatku vyzvaný na oznámenie ceny nehnuteľnosti, ktorá bola súdu oznámená už dňa 05.03.2001, t.j. približne po 3 mesiacoch (nepochybne aj z dôvodu vypracovávania posudku na odhad hodnoty nehnuteľnosti), na čo reagoval súd I. stupňa až po 13-tich mesiacoch (dňa 16.04.2002), vydaním výzvy na zaplata s súdneho poplatku v konkrétnej sume.

Následne sa navrhovateľ domáhal priznania nároku na oslobodenie od súdneho poplatku pričom v tejto fáze konania zomrel. Súdny poplatok bol potom zaplatený sťažovateľkou ihneď po skončení dedičského konania.

Pokiaľ ide o argument, že sa sťažovateľka mala pojednávania zúčastniť až v roku 2008. uvádzame, že súd prvé pojednávanie vytýčil na termín 17.01.2006, o ktorom nemožno tvrdiť že bol zmarený sťažovateľkou. nakoľko sa z neúčasti na tomto pojednávaní okrem sťažovateľky riadne ospravedlnili aj ostatní účastníci (všetky strany sporu). Nakoľko svoju neúčasť vopred (už dňa 13.01.2006) súdu oznámili všetci účastníci (ako žalobkyňa tak aj všetci žalovaní) so žiadosťou o prerušenie sporu za účelom pokusu o dohodu, nie je jasné, prečo bolo vôbec pojednávanie vedené.“

Sťažovateľka tiež označila za nepravdivú informáciu obsiahnutú vo vyjadrení okresného súdu týkajúcu sa jej neúčasti na pojednávaní 11. decembra 2007. K tomu poukázala na obsah zápisnice z predmetného pojednávania, z ktorého vyplýva, že nebolo vykázané doručenie predvolania sťažovateľke na uvedené pojednávanie, a teda jej neúčasť na ňom nemožno pripísať na ťarchu sťažovateľky vo vzťahu k vzniknutým prieťahom.

Sťažovateľka poukázala aj na to, že „Zo zoznamu úkonov Okresného súdu Bratislava I vo veci 9C/176/2000, tvoriaceho prílohu k vyjadreniu zákonnej sudkyne JUDr. Hadrbulcovej je jednak zreteľné, že tieto úkony neboli vykonávané priebežne a hospodárne, a zároveň, že väčšina z nich predstavuje iba súvisiace administratívne úkony zamestnancov súdu.“

Pokiaľ ide o prekážky postupu v konaní, ktoré mali súvisieť s neustále sa meniacim okruhom strán sporu, sťažovateľka uviedla, že „táto skutočnosť trvanie sporu jednoznačne neodôvodňuje a neospravedlňuje... isté zmeny vo vlastníckej štruktúre bytového domu so šiestimi bytovými jednotkami je potrebné považovať za prirodzený následok plynutia času a vývoja na trhu nehnuteľností. Dodávame, že faktorom odôvodňujúcim ekonomické správanie spoluvlastníkov scudzujúcich svoje spoluvlastnícke podiely, bolo v neposlednom rade aj samotné trvanie konania sp. zn. 9C/176/2000, v dôsledku ktorého je

spoluvlastníctvo dotknutej nehnuteľnosti spojené so 16 rokov trvajúcou právnou a ekonomickou neistotou.

Dovoľujeme si však poznamenať, že v prípade ak je konajúcemu súdu zmena vo vlastníckej štruktúre nehnuteľnosti riadne a včas oznámená (založením aktuálneho výpisu z listu vlastníctva do súdneho spisu, často aj s niekoľkomesačným predstihom pred termínom vytýčeného pojednávania), nie je takúto zmenu možné považovať za prekážku v konaní, ktorá by odôvodňovala odročovanie pojednávani za účelom rozhodovania o pripustení nového účastníka - ako tomu bolo naposledy aj na pojednávaní dňa 05.05.2016.“.

Sťažovateľka vo vzťahu k vyjadreniu okresného súdu poukázala aj na to, že *„Z postupu súdu je zrejmé, že tento vo veci samej priebežne nekoná. Trvanie doteraz posledného pojednávania vo veci samej zo dňa 05.05.2016 (predtým naposledy dňa 27.05.2010), bolo napriek svojej dĺžke de facto kompletne spotrebované na oboznamovanie sa súdu s obsahom súdneho spisu - najmä o existencii verejných listín (výpisov z listu vlastníctva) a zhodných vyjadrení strán sporu, ktoré boli do súdneho spisu založené so značným predstihom a ktoré zhodne deklarovali stav spoluvlastníckej štruktúry predmetnej nehnuteľnosti.“.* Taktiež uviedla, že za zabezpečenie nápravy nie je možné považovať ani zaradenie napadnutého konania do osobitného režimu sledovania, k čomu došlo 25. februára 2016.

Sťažovateľka vytkla aj to, že okresný súd *„za účelom zabezpečenia účasti všetkých strán sporu, k dnešnému dňu nevyužil ani len inštitút poriadkovej pokuty, strany sporu nikdy nepredvolal alebo písomne nevyzval na zaujatie stanoviska k možnosti rozhodnutia o základe sporu a do dnešného dňa nedokázal zabezpečiť prítomnosť žalovaného v 2.rade“.*

Prostredníctvom právneho zástupcu sťažovateľka vo svojom stanovisku zároveň vyslovila súhlas s upustením od ústneho pojednávania v konaní o prijatej sťažnosti v zmysle § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania v danej veci, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami, ako aj s obsahom súdneho spisu dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa svojou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov. Zároveň namieta aj porušenie čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom. K namietanému porušeniu sťažovateľkou označených práv malo dôjsť postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach namietajúcich porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (i práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) je

odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním vecí na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (m. m. IV. ÚS 221/04, IV. ÚS 365/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z čl. 17 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), ktorý určuje, že súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prierahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb, ďalej z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania (obdobne predtým § 6 a § 100 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku účinného do 30. júna 2016).

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prierahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou ESLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií posudzoval ústavný súd aj sťažnosť sťažovateľky.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti vecí, ústavný súd konštatuje, že po právnej stránke ide o návrh na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva

k nehnuteľnosti, ktoré patrí k štandardnej rozhodovacej činnosti súdov. Čo sa týka skutkovej stránky, ústavný súd konštatuje, že možno pripustiť istú mieru skutkovej zložitosti veci vyplývajúcu z väčšieho počtu účastníkov na strane žalovaných, ako aj z nutnosti vykonať znalecké dokazovanie.

2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval existenciu zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľky ako účastníka tohto súdneho konania. Ústavný súd konštatuje, že nezistil závažné okolnosti na strane sťažovateľky, ktoré by relevantne prispeli k doterajšej dĺžke napadnutého konania. Argumenty okresného súdu týkajúce sa oneskoreného zaplatenia súdneho poplatku zo strany sťažovateľky a jej neospravedlnenej neúčasti na pojednávaní 11. decembra 2007 sú nedôvodné a v tomto smere sa ústavný súd stotožňuje so stanoviskom sťažovateľky. Sťažovateľka sa nedostavila iba na pojednávanie nariadené na 17. január 2008 a svoju neprítomnosť vopred ospravedlnila. Ďalšie pojednávanie, na ktorom sa sťažovateľka už zúčastnila, bolo nariadené na 13. marec 2008, pričom uvedený časový posun necelých dvoch mesiacov je zanedbateľný oproti celkovej dĺžke napadnutého konania a niektorým časovým úsekom medzi úkonmi okresného súdu.

3. Napokon ústavný súd hodnotil postup okresného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietáhov v doterajšom priebehu konania a zistil, že z chronologického prehľadu jednotlivých úkonov súdu a z predloženého súdneho spisu vyplýva, že okresný súd bol v napadnutom konaní nečinný v období od 5. marca 2001 do 16. apríla 2002, od 2. septembra 2003 do 10. marca 2004, od 30. apríla 2004 do 5. januára 2005, od 2. apríla 2009 do 15. februára 2010 a od 27. mája 2010 do 15. marca 2013. Na základe uvedených skutočností predstavuje celková doba nečinnosti okresného súdu približne 5 rokov a 11 mesiacov.

Zároveň ústavný súd poukazuje aj na obdobie vypracovávania znaleckého posudku, keď bol súdny spis doručený znaleckej organizácii v auguste 2013, avšak znalecký posudok bol predložený okresnému súdu až 13. februára 2014, hoci v uznesení o nariadení znaleckého dokazovania bola stanovená lehota 30 dní na vypracovanie znaleckého posudku.

Znalecká organizácia požiadala o predĺženie termínu na vypracovanie znaleckého posudku až podaním zo 6. decembra 2013. Až potom, ako znalecký posudok nebol predložený ani v predĺženom termíne, okresný súd urgoval zaslanie spisu spolu so znaleckým posudkom. Do žiadosti znaleckej organizácie o predĺženie termínu však okresný súd nijako nereagoval, hoci bola viacnásobne prekročená lehota na vypracovanie znaleckého posudku. Aj v tomto štádiu konania je zrejмый laxný prístup okresného súdu.

Ústavný súd konštatuje, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna, nesústredená a neefektívna činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou (dohovorom) zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a to v prípade, ak jeho činnosť nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty týkajúcej sa tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľ na neho obrátil s návrhom, aby o jeho veci rozhodol (m. m. I. ÚS 688/2014).

Vychádzajúc z týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2000 došlo k zbytočným prietáhom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd na základe svojho zistenia, že postupom okresného súdu došlo k porušeniu označených práv sťažovateľky, mu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 9 C 176/2000 konal bez zbytočných prietáhov, pretože označená vec nebola v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti sťažovateľky právoplatne skončená.

III.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadostučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadostučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadostučinenia v sume 5 000 €, čo odôvodnila stavom právnej neistoty, v ktorom sa nachádza už šesťnásť rok, nemožnosťou voľnej dispozície s majetkom, ako aj faktickou neistotou pri reálnom užívaní nehnuteľnosti.

Cieľom primeraného finančného zadostučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Pri určení primeraného finančného zadostučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadostučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom, ako aj na jeho neodôvodnenú nečinnosť v trvaní približne 5 rokov a 11 mesiacov, berúc do úvahy predmet konania na okresnom súde, správanie sťažovateľky, ako aj všetky okolnosti daného prípadu, ústavný súd považoval priznanie sumy 2 200 € pre sťažovateľku za primerané finančné zadostučinenie podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľky, ktoré jej vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom.

Sťažovateľka vo svojej sťažnosti požadovala náhradu trov konania, ktorých výšku ale nešpecifikovala.

Ústavný súd podľa § 1 ods. 3 a § 11 ods. 3 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov priznal sťažovateľke náhradu trov konania v sume 303,16 € z dôvodu trov právneho zastúpenia, a to za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2016 (príprava a prevzatie veci a písomné vyhotovenie sťažnosti) v hodnote po 143 € vrátane dvoch režijných paušálov v hodnote po 8,58 €.

Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 CSP) v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2017